

LİDERLİK NİTELİKLERİ

Lider olmak zaman alır. Liderliği **anlamak** ve onu gerçekten **yapmak** iki ayrı etkinliktir. Süreç yasası gereğince liderlik günlük olarak gelişir ve bir lider liderlik yasalarını öğrenmek zorundadır. **Liderlik gelişimi**, içten dışa bir yaklaşımla değerlendirilir. Liderler sahip oldukları ve onları diğer insanlardan üstün kılan nitelikleri nedeniyle etkindirler. Liderliklerini geliştirebilmek için içlerinden gelen bu izleri geliştirmek zorundadırlar. Dışarıdakilerin lideri olabilmek için önce içindekiler üzerinde bir lider olmalıdır.

1. KARAKTER

Liderin yaşam koşullarıyla olan ilgisi onun karakteri hakkında bilgi verir. Krizler karakterin ortaya çıkmasına neden olur. Kişiyi bir seçim yapmak durumunda bırakır ve karakteri seçen kişi, seçimi yanlış sonuçlar doğursa da her zaman daha güçlüdür. Karakterin bazı özellikleri şunlardır:

- a) **Karakter konuşmaktan daha fazlasıdır:** Davranışlar karakterin göstergesidir ve karakter kim olduğumuzu belirler.
- b) **Yetenek bir armağandır, fakat karakter bir seçimdir:** Karakterimizi seçebilir ve kontrol edebiliriz.
- c) **Karakter insanlarla sonsuz başarı sağlar:** Takip edenler liderin karakterini bilme ihtiyacı duyarlar.
- d) **Liderler kendi karakterlerinin sınırlamaları üzerine çıkmazlar.** Karakterlerinin sınırını bilmeyen liderler büyük başarılarından sonra ani düşüş yaşarlar. Bu zayıf karakterin bir sonucudur.

2. KARİZMA

Karizma insanları kendine çekme yeteneğidir ve diğer karakter özellikleri gibi geliştirilebilir. Bunun için bazı yollar vardır.

- a) **Yaşamı sevin:** İnsanlar yaşamla barışık ve yaşama tutkusuna sahip liderlerden hoşlanırlar.
- b) **Her insana bir '10' verin:** İnsanlardan en iyisini bekleyin. Bu kendileri hakkında daha iyi düşüncelerine yardımcı olur. Onlardaki iyileri görmek, onlara cesaret verir ve sizi seven biri yapar.
- c) **İnsanlara umut verin:** Umut sahip olunan en büyük şeydir ve başkalarına umut verebiliyor olmak çok değerli bir özelliktir.
- d) **Kendinizi paylaşın:** İnsanlar kendilerini düşünen ve onlarla ilgilenen liderlerden hoşlanırlar. İnsanları yönlendirirken kendinizi verin.

3) SÖZ VERME

Gerçek bir lider sözünün önemini ve yönlendirdiği insanların ona bağlılığını bilir. Gerçek söz insanları çeker ve harekete geçirir. Lider verdiği sözü tutmalıdır.

- a) **Söz verme kalpte başlar:** Vaat başarının önceliğidir. Söz vermek için her şeyin mükemmel olmasını beklemeye gerek yoktur.
- b) **Vaat davranışla sınırlanır:** Vaadin tek gerçek öyküsü davranıştır.
- c) **Söz verme başarı kapılarını açar:** Bazen lider engel ve direnmelere karşı, kendini uygun bir konuma taşımak için söz vermek durumundadır.

4) İLETİŞİM

İnsanlar bir lideri **ne istediğini ve nereye gittiğini** bildikleri ölçüde izlerler. Daha etkili bir iletişimci olmak için:

- a) **Mesajlarınızı basitleştirin:** Basit ve etkili konuşmak iletişimin en önemli özelliğidir.
- b) **İnsanları görün:** İletişim içinde olduğunuz insanları tanıyın ve onlara inanın.
- c) **Doğruyu gösterin:** İnanılabilirlik öncelik sağlar. İnanılabilirliği taşımanın yolları: söylenilen şeye inanmak ya da söylenilen şeyi yaşamaktır.
- d) **Bir yanıt arayın:** İletişimcilerin amacı eylemdir. Konuşurken insanlara hissetmeleri, hatırlamaları, yapmaları için bir şeyler vermek önemlidir.

5) YETENEK

İnsanlar yetenekli kişilere hayranlık duyarlar. Önemli olan yeteneği keşfetmek ve onu geliştirmektir. Yeteneği geliştirmenin yolları şunlardır:

- Onu her gün gösterin:** Sorumluluk sahibi insanlar kendilerinden bekleneni her zaman ortaya koyarlar. Daha yüksek yetenekli insanlar ise kendilerini nasıl hissedерlerse hissetsinler her zaman hazır dırlar.
- Gelişiminizi sürdürün:** Çok yetenekli insanlar **neden?** sorusunu sorarak öğrenmeye devam ederler.
- Mükemmellik arayışında olun:** Bu yeteneği ortaya koyabilmek için şarttır. Yüksek seviyeye ulaşmak istemek bir seçenek ve istek eylemidir.
- Sizden beklenilenin daha fazlasını başarın:** Daima bir adım fazlası vardır.
- Başkalarını harekete geçirin:** Yetenekli liderler daha fazlasını yapma konusunda insanları motive eder ve harekete geçirirler.

6) CESARET

Organizasyon içindeki ilerlemeler lideri cesaretli kararlarına dayanır. Cesaret kişiye liderlik konumu verebilir. Cesaret konusunda bazı gerçekler vardır:

- Cesaret bir iç savaşla başlar:** Bilinen şeyleri bırakarak yeni bir alana girmek için güç sahibi olmak gerekir. Göze çarpıcı savaşlar insanların içinde olanlardır.
- Cesaret şeyleri sadece yumuşatmak değil, onları doğru yapmaktır:** Bir şeyi yapmak için ayağa kalkma yeteneğine sahip olmak gerekir. Potansiyeli kullanma azmi, başkalarını teskin etme isteğinden daha güçlü olmalıdır.
- Bir liderin cesareti takipçilerini harekete geçirir:**
- Hayatınız cesaretinizle orantılı olarak genişler:** Korku lideri sınırlar. Risk alma cesaretine sahip olanlarla olamayanlar eşit derecede korku deneyimi yaşarlar. Aralarındaki fark risk almayanların önemsiz şeyler hakkında kaygılanmalarıdır.

7) ALGI GÜCÜ

Algı gücü, sorunun kökünü bulma yeteneğidir. Pek çok önemli şeye yardımcı olur:

- Konunun kökenini keşfetmek:** Resmin bir kısmını gören liderin, sezgisel olarak parçaları doldurması ve sorunun kökenini bulması.
- Sorun çözmek:** Konuya yakın lider sorunun kaynağına inebilir.
- Maksimum etki için seçenekleri değerlendirmek:** Algı gücü, sezginin ve zihnin ortaklığıyla vardır.
- Fırsatları kullanmak:** Lider algı gücünün sonucu olarak kendi şansını yaratır, deneyimlerini kullanır ve sezgilerini izler.

8) ODAKLANMA

Etkin lider, önceliklerini bilir ve bunlara **konsantre** olur. Burada önem verilmesi gereken zaman ve enerjinin nasıl odaklanacağıdır.

- Yüzde 70 gücünüz üzerine odaklanın:** Neyi doğru yaptığı üzerine odaklanan, bunları geliştiren lider başarılı olacaktır.
- Yüzde 25 yeni şeyler üzerine odaklanın:** Daha iyi olmak için gelişim ve değişim şarttır. Zamanın bir kısmını yeni şeylere odaklanarak geçirmek gerekir.
- Yüzde 5 zayıf alanlarınız üzerine odaklanın:** Bu alanların üzerinde mümkün olduğunca az odaklanılmalı ve bu konularda sorumluluğu, işi en iyi yapacak kişiye vermek liderin yapması gerekendir. Bu ekip verimliliğini de artırır.

9) CÖMERTLİK

Etkili bir lider yalnızca kendisi için değil, başkalarına vermek için de ister. Cömertlik şu şekillerde yaşamın parçası haline getirilebilir:

- Sahip olduklarınıza karşı minnettar olun:** Tatmin olmayan kişi cömert olamaz. Cömertlik memnuniyetle ilgilidir.

- b) **İnsanlara öncelik verin:** Liderin ölçüsü kendine hizmet edenlerin değil hizmet ettiklerinin sayısıdır.
- c) **Sahip olduklarınızın sizi kontrol etmesine izin vermeyin:** Bir şeye sahip olmak onu kontrol edebileceğiniz anlamına gelmez.
- d) **Paraya bir kaynak olarak değer verin:** Para ile kazanmanın gerçek yolu onu gevşek bir şekilde elde tutmaktır.
- e) **Verme alışkanlığı geliştirin:** Verme alışkanlığını kazanmak hırs tarafından esir alınmayı önler.

10) BAŞLATMA

Liderler takipçileriyle bir bağlantı başlatmaktan sorumludurlar. Lider her zaman fırsat arayışı içinde olmalı ve harekete geçmek için hazırlıklı olmalıdır. Lider bunları yapabilmek için şunlara sahip olmalıdır:

- a) **Ne istediklerini bilirler:** Lider ne istediğini bilirse karşılaştığı fırsatı anlayabilir.
- b) **Kendilerini harekete yönlendirirler:** Başlatıcılar itici gücün insanlardan gelmesini beklemezler.
- c) **Daha fazla risk alırlar:** Risk alma başlatıcı olmanın bir bedelidir.
- d) **Daha fazla hata yaparlar:** Doğru olanı yaparken pek çok yanlış yapabilirler. Başarısızlığa uğradıklarında potansiyellerini yükseltmeye çalışırlar.

11) DİNLEME

Liderler yardım istemeden önce insanların yüreklerine seslenirler. Lider insanın içinde ne olduğunu bilmek için onu dinlemek zorundadır. İletişim sorunlarının çoğu dinleme konusundaki isteksizlikten kaynaklanır. Dinleme ile ilgili iki **amaç** vardır: **insanlarla bağlantı kurmak ve öğrenmek**. Dinlemenin gelişmesi için şunlar yapılabilir:

- a) **Programın değiştirilmesi:** Dinleme için programda yer ayırma.
- b) **İnsanlarla onların mekanlarında buluşma:** Ortak mekanda daha iyi dinleyici olunur.
- c) **Satır araları dinlenmelidir:** Duygusal içerik göz ardı edilmemelidir.

12) TUTKU

Tutku ile ilgili dört gerçek vardır:

- a) **Tutku başarının ilk basamağıdır:** Zayıf arzu zayıf sonuçlar doğurur.
- b) **Tutku istek gücünü artırır:** Eğer bir şeyi yeterince çok istiyorsak onu elde edecek istek gücünü kendimizde bulabiliriz.
- c) **Tutku sizi değiştirir:** Başkalarının algıları yerine tutkunuzu izlerseniz daha verimli biri olursunuz. Başkalarını etkileme gücünüz artar.
- d) **Tutku olanaksız olanaklı yapar:**

13) OLUMLU TUTUM

Olumlu tutuma sahip olmanın bazı yolları:

- a) **Sizin tutumunuz bir seçimdir**
- b) **Tutumunuz davranışınızı belirler**
- c) **Yanınızdaki insanlar davranışlarınızın aynasıdır**
- d) **İyi bir tutumu sürdürmek, bu tutumu yeniden kazanmaktan daha kolaydır.**

14) SORUN ÇÖZME

Lider hangi alanda bulunursa bulunsun sorunlarla karşı karşıya kalacaktır. Bunun çeşitli nedenleri vardır:

- a) Sürekli olarak karmaşıklaşan bir dünyada yaşamamız
- b) İnsanlarla etkileşim içinde olmamız
- c) Karşılaşılan tüm koşulları kontrol edemeyişimiz

Problem çözme yeteneğine sahip bireyler beş niteliğe sahiptirler:

- a) Sorunu sezme
- b) Gerçeği kabul etme
- c) Büyük resmi görme(ayrıntılara takılmama, duyguların esiri olmama)

- d) Bir zamanda bir şeyi ele alırlar.

15) İLİŞKİLER

Lider olarak iyi ilişkiler kurabilme özelliği, en gerekli özelliklerinden biridir. Bir lider olarak iyi ilişkiler kurabilmek için:

- a) Akıla sahip bir lider olmak: İnsanları anlamak, kuşlar, böcekler...
- b) Yüreğe sahip bir lider olmak
- c) Bir liderin elini uzatması

16) SORUMLULUK

Sorumluluk sahibi lider işlerinin ne olduğunu bilir ve bunları yapar.

17) GÜVENLİ OLMA

Başarı kendine güvenin bir sonucudur. Güven oluşturamayan liderlerin bazı nitelikleri:

- a) Kendilerine güvenleri tam değildir
- b) Güvensiz olduklarından verdiklerinden çoğunu alırlar
- c) Sürekli olarak en iyi adamlarını sınırlandırır.
- d) Sürekli olarak organizasyonu sınırlandırır.

18) DİSİPLİN

Disiplinsiz başarı olmaz. Disiplin olmaksızın yetenek ve potansiyelin anlamı olmaz. Disiplin sahibi bir lider olmak için:

- a) Önceliklerinizi geliştirin ve onları izleyin
- b) Amacınızı disiplinli bir yaşam biçimi yapın
- c) Bahanelerinizi mücadele edin
- d) İş yapılana kadar ödülleri kaldırın
- e) Sonuçlar üzerine odaklanın

19) HİZMET ETME

Liderin hizmeti her zaman popüler ya da etkili olmayabilir ancak kişisel zafer arzusunu ikinci planda tuttuklarından bu bedeli ödeme konusunda isteklidirler. Gerçek bir hizmet eden lider:

- a) Başkalarını kendi gündeminin önüne koyar
- b) Hizmet etmek için güven sahibidir
- c) Başkalarına hizmeti başlatırlar.
- d) İş konumu ile ilgili değildir
- e) Karşılıksız hizmet eder.

20) ÖĞRENEBİLME

Lider mevcut durumunun rahatlığına kapılmamalı, öğrenmeyi ve gelişmeyi sürdürmelidir, çünkü;

- a) Gelişim kim olduğunu belirler
- b) Kim olduğu çekim gücünü belirler,
- c) Organizasyonu geliştirmek için öğrenmeye açık kalmak gereklidir

Lider öğrenme konusunda beş ilkeyi temel alır:

- 1) **Varış noktası hastalığını tedavi etmek:** Gelişim durduğu gün potansiyele ulaşma gücü de yok olur.
- 2) **Başarıları aşmak:** Lider, sahip olduğu şeyin onu orada tutmaya yetmeyeceğini bilir
- 3) **Kestirme yollardan vazgeçmek:** Gelişimin bedelini ödemek zorundadır
- 4) **Gururu bir kenara bırakmak:** Hem gururlu hem de öğrenmeye açık olunamaz.
- 5) **Aynı hata için iki kez bedel ödememek:**

21) VİZYON

Vizyon bir lider için her şeydir. Kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Vizyon:

- a) İçte başlar,
- b) Sizin tarihinizi ortaya koyar

- c) Başkalarının gereksinimlerini karşılar
- d) Kaynak toplamanıza yardımcı olur.